Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Сумський фаховий медичний коледж»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Людмила ЛЯШЕНКО
«01» 09 2026

РОБОЧА ПОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань:	**22 Охорона здоров'я**
Спеціальність:	**223 Медсестринство** **І5 Медсестринство**
Освітньо-професійна програма:	**Сестринська справа**
Розробники:	**Юлія Будьонна** **Тамара Пестун** **Тетяна ПОПОВА**
Обсяг кредитів ECTS:	**13,5 / 12**
Загальна кількість годин:	**405 / 360**

Робочу програму розглянуто та схвалено
на засіданні ЦК ОКСК
Протокол від «01» 09 2026 № 1
Голова ЦК _____ Тетяна ПОПОВА

І. ВСТУП

Робоча програма складена відповідно ОПП для фахових молодших бакалаврів, затвердженої педагогічною радою КЗ СОР «Сумський фаховий медичний коледж» 06.11.2020р. і нових навчальних планів та згідно зі стандартом фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 223 Медсестринство затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 08.11.2021 № 1202.

Переддипломна практика медичних сестер передбачає навчання умінню правильно клінічно мислити, оцінювати стан пацієнта, досконало володіти технікою медсестринських маніпуляцій, складати план медсестринського догляду за пацієнтом, оцінювати його результати, вибрати правильну тактику під час надання невідкладної долікарської допомоги, проводити профілактичні заходи, пропагувати здоровий спосіб життя, основних принципів сестринської медичної етики та деонтології, дотримання інфекційної безпеки. Зважаючи на структурований поділ програми, протягом практики майбутні медичні сестри удосконалюють практичні вміння з медсестринства у внутрішній медицині, медсестринства в хірургії, медсестринства в педіатрії та сімейній медицині.

Переддипломна практика передбачає вдосконалення вмінь і навичок здобувачів освіти в умовах стаціонарних відділень, денного стаціонару, стаціонару на дому, поліклініки і амбулаторій сімейної медицини, які відповідають сучасним вимогам проведення навчального процесу, де вони братимуть участь у роботі медичних сестер на постах, у палатах інтенсивної терапії, невідкладної допомоги, в маніпуляційних, під час підготовки пацієнтів до проведення досліджень і маніпуляцій, вестимуть догляд за хворими та ін

За навчальним планом тривалість практики для здобувачів освіти ПЗСО становить:

№ з/п	Відділення	Дні	Години	
			Робота у відділенні	Самостійна робота на кожному робочому місці в ЗОЗ
1.	**Терапевтичне відділення**	15	90	45
2.	**Хірургічне відділення**	15	90	45
3.	**Педіатричне відділення**	15	90	45
		45	**270**	**135**
	Усього годин:		**405**	

За навчальним планом тривалість практики для здобувачів освіти БЗСО становить:

№ з/п	Відділення	Дні	Години	
			Робота у відділенні	Самостійна робота на кожному робочому місці в ЗОЗ
1.	**Терапевтичне відділення**	14	80	40
2.	**Хірургічне відділення**	13	80	40
3.	**Педіатричне відділення**	13	80	40
		40	**240**	**120**
	Усього годин:		**360**	

ІІ. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

- закріпити та поглибити теоретичні знання зі спеціальних клінічних дисциплін;
- удосконалити професійні медсестринські навички та вміння зі спеціальності;
- здійснювати диференційований догляд за пацієнтами з різними хворобами;
- підготуватися до майбутньої самостійної роботи медичної сестри:

— самостійно і під контролем медичних сестер здобувачі освіти виконують обов'язкові практичні навички, оцінюють стан здоров'я пацієнтів, планують і здійснюють догляд за пацієнтами, беруть участь у наданні невідкладної допомоги, закріплюють навички роботи з оформлення медсестринської документації;

— разом з лікарем і досвідченими медичними сестрами проводять профілактичну, патронажну роботу, беруть участь в огляді й обстеженні дітей різних вікових груп, вивчають роботу медичних сестер з організації і проведення профілактичних щеплень.

Після закінчення практики ***здобувачі освіти повинні знати***:

- основи законодавства України про охорону здоров'я, постанови Уряду України з питань охорони здоров'я і навколишнього середовища, організаційну структуру, правові й економічні аспекти діяльності лікувально-профілактичних закладів;
- анатомо-фізіологічні, вікові, статеві, психологічні особливості здорової людини і в разі захворювання, причини і фактори ризику виникнення патологічних процесів в організмі, механізм їх виникнення і розвитку, основи фармакотерапії, сумісність, дозування і методику введення в організм лікарських засобів, правила обліку, виписування і зберігання лікарських препаратів;
- етіологію, симптоматику захворювань людини. Сучасні методи обстеження і діагностики, принципи лікування і догляду за хворим, особливості патології людини в різні вікові періоди;
- особливості спостереження та догляду за пацієнтами при різних видах патології;
- долікарську допомогу при невідкладних станах у дорослих і дітей;
- етапи сестринського процесу під час догляду за пацієнтами;
- основи медичної інформатики та правила оформлення медичної документації;
- основи медсестринської етики та деонтології;
- правила професійного спілкування;

- організацію роботи медичного персоналу відділень;
- правила охорони праці та техніки безпеки.

ІІІ. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

3.1. МЕДСЕСТРИНСТВО У ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНІ

Здобувачі освіти повинні знати:

- Законодавство України про охорону здоров'я;
- посадові обов'язки медичної сестри, накази та інструкції, які регламентують роботу відділення;
- правила техніки безпеки під час роботи;
- долікарську допомогу при невідкладних станах;
- основи раціонального харчування;
- основи медсестринської етики та деонтології;
- основні етапи сестринського процесу;
- загальні питання первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини, амбулаторно-поліклінічної, екстреної медичної допомоги;
- основні прояви захворювань внутрішніх органів;
- тактику дій медичного персоналу в разі виявлення пацієнта, підозрілого щодо особливо небезпечної інфекції.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- володіти навичками професіонального спілкування;
- здійснювати медсестринський процес під час догляду за пацієнтами із захворюваннями внутрішніх органів;
- володіти методами обстеження пацієнта в клініці внутрішніх хвороб;
- за даними обстеження визначати стан здоров'я пацієнта та надавати невідкладну долікарську допомогу пацієнтам у разі:
  - нападу бронхіальної астми;
  - легеневої кровотечі;
  - непритомності;
  - колапсу;
  - нападу стенокардії;
  - інфаркту міокарда;
  - гострої лівошлуночкової недостатності;
  - гіпертонічного кризу;
  - блювання;
  - шлунково-кишкової кровотечі;
  - печінкової коліки;
  - ниркової коліки;
  - діабетичної коми;
  - гіпоглікемічної коми;
  - анафілактичного шоку;
  - гострих алергійних станів;
  - виконувати заходи, спрямовані на підтримання інфекційної безпеки, санітарно-протиепідемічного та лікувально-охоронного режимів лікарні.

Здобувачі освіти мають бути проінформовані про:

- основи Законодавства України про охорону праці;
- основні демографічні показники здоров'я населення;
- особливості організації роботи денних стаціонарів;
- правила охорони праці, техніки безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності;
- сучасні методи обстеження та лікування, догляду і спостереження за пацієнтами терапевтичного профілю.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації.
ЗК 2. Здатність до планування та організації власної діяльності.
ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 7. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК 8. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.
ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ.
ФК 2. Здатність використовувати теоретичні знання з дисциплін циклу природничо-наукової підготовки: основи латинської мови та медичної термінології, медичної інформатики, анатомії людини, фізіології, медичної біології, мікробіології, медичної хімії, основ біологічної фізики та медичної апаратури, основ профілактичної медицини, основ загальної та медичної психології, охорони праці та безпеки життєдіяльності, патоморфології та патофізіології, фармакології та медичної рецептури, соціальної медицини та організації охорони здоров'я у практичній діяльності.
ФК 3. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння у результаті вивчення циклу професійної та практичної підготовки, а саме: основні положення догляду за пацієнтами та медичну маніпуляційну техніку, проблеми пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методи обстеження пацієнтів; особливості підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічну картину захворювань, принципи лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги.
ФК 4. Здатність проводити суб'єктивне обстеження та аналіз отриманих даних.
ФК 5. Здатність проводити загальний і детальний огляд та аналіз отриманих даних.
ФК 6. Здатність проводити обстеження органів дихання та аналіз отриманих даних.
ФК 7. Здатність проводити обстеження серцево-судинної системи та аналіз отриманих даних.
ФК 8.Здатність проводити обстеження системи органів травлення та аналіз отриманих даних.
ФК 9. Здатність проводити обстеження сечової та статевої систем та аналіз отриманих даних.
ФК 10. Здатність проводити додаткові методи обстеження.
ФК 11. Здатність проводити постановку попереднього діагнозу.
ФК 12. Здатність надавати ПМД та екстрену медичну допомогу.
ФК 13. Здатність забезпечувати санітарно-протиепідемічний режим.
ФК 14. Здатність проводити заходи особистої гігієни.

ФК 15. Здатність проводити харчування пацієнта.
ФК 16. Здатність визначати показники функціонального стану організму та заходи щодо їхньої стабілізації.
ФК 17. Здатність застосовувати найпростіші методи фізіотерапії.
ФК 18. Здатність виписувати, зберігати та застосувати лікарські засоби та вироби медичного призначення.
ФК 19. Здатність організовувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України.
ФК 20. Здатність забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами.
ФК 21. Здатність проводити підготовку пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.
ФК 22. Здатність запобігати виникненню захворювань та їхніх ускладнень.
ФК 23. Здатність проводити профілактичні огляди різних груп населення.
ФК24. Здатність здійснювати специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень.
ФК 25. Здатність проводити санітарно-просвітню роботу серед населення.
ФК 26. Здатність організовувати роботу ФАПу, медичного пункту.
ФК 27. Здатність оформлювати медичну документацію.
ФК 28. Здатність здійснювати догляд за помираючими та агонуючими пацієнтами, забезпечувати порядок поводження з трупом.

Застосування знань та розуміння (ПРН)

ПРН 5. Уміння проводити суб'єктивне обстеження та аналіз отриманих даних.
ПРН 6. Уміння проводити загальний і детальний огляд, пальпацію та аналіз отриманих даних.
ПРН 7. Уміння проводити обстеження органів дихання та аналіз отриманих даних.
ПРН 8. Уміння проводити обстеження серцево-судинної системи та аналіз отриманих даних.
ПРН 9. Уміння проводити обстеження системи органів травлення та аналіз отриманих даних.
ПРН10. Уміння проводити обстеження сечової та статевої систем та аналіз отриманих даних.
ПРН 17. Уміння проводити підготовку пацієнта до інструментальних досліджень, здійснювати забір і направлення матеріалу на лабораторне дослідження.
ПРН 18. Застосовувати знання та вміння для постановки попереднього діагнозу.
ПРН 19. Застосовувати знання та вміння для надання ПМД та екстреної медичної допомоги.
ПРН 26. Уміння забезпечувати санітарно-протиепідемічний режим.
ПРН 27. Уміння проводити заходи особистої гігієни.
ПРН 28. Уміння проводити раціональне та лікувальне харчування пацієнта.
ПРН 30. Уміння визначати показники функціонального стану організму та заходи щодо їхньої стабілізації.
ПРН 31. Уміння застосовувати найпростіші методи фізіотерапії.
ПРН 32. Уміння виписувати, зберігати та застосовувати лікарські засоби та вироби медичного призначення.
ПРН 33. Уміння організовувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України.
ПРН 34. Уміння забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами.
ПРН 35.Уміння проводити підготовку пацієнта, взяття і направлення матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.
ПРН 38. Уміння організовувати протиепідемічну роботу на ФАПі, медичному пункті.
ПРН 40. Уміння проводити профілактичні огляди різних груп населення.

ПРН 42. Уміння здійснювати специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень.
ПРН 43. Уміння контролювати роботу підпорядкованого персоналу.
ПРН 45. Уміння проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення.
ПРН 47. Уміння організовувати протиепідемічний захист військ
ПРН 48. Уміння оформлювати медичну документацію.
ПРН 50. Уміння проводити медично-облікову звітність згідно затверджених форм МОЗ України.

РОБОТА В СТАЦІОНАРІ

Робочі місця здобувачів освіти: пост медичної сестри, маніпуляційний кабінет, процедурний кабінет, кабінет функціональної діагностики тощо.

Робота здобувачів освіти у відділенні регламентується посадовими обов'язками на кожному робочому місці і має бути спрямована на самостійне виконання обов'язкових практичних навичок.

Здобувачі освіти проводять огляд і оцінюють стан здоров'я пацієнта, здійснюють догляд за пацієнтами з різними захворюваннями, готують пацієнтів до лабораторних, інструментальних, функціональних обстежень, беруть участь у їхньому проведенні; працюють з листками призначень на посту медичної сестри, в маніпуляційній, готують маніпуляційну до роботи та проведення маніпуляцій, заповнюють медичну документацію; проводять облік сильнодіючих і наркотичних речовин, здійснюють заходи з дотримання санітарного і лікувально-охоронного режиму відділення; беруть участь у прийманні та передачі чергувань; надають пацієнтам з невідкладними станами долікарську допомогу, виконують призначення лікаря.

Практичні навички:

- реєстрація пацієнтів, госпіталізованих у стаціонар;
- здійснення огляду пацієнта, оцінювання його стану;
- проведення термометрії (цифрові, дистанційні термометри) із записом результатів у температурному листку;
- визначення частоти і характеру пульсу;
- вимірювання артеріального тиску (механічні, напівавтоматичні, автоматичні, безманжетні прилади) його реєстрація;
- робота з листком призначень;
- спостереження за пацієнтами із хронічними захворюваннями;
- підготовка пацієнта та необхідного обладнання до:
  - взяття загального аналізу крові, аналізу крові на вміст глюкози;
  - взяття загального аналізу сечі, визначення білка, глюкози і кетонових тіл експрес-методами, діастазу;
  - взяття аналізу сечі за методами Зимницького, Нечипоренка;
  - взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копрограму;
  - взяття клінічного, бактерілогічного аналізу харкотиння;
  - взяття харкотиння на туберкульоз;
  - здійснення гастроскопії, бронхоскопії, ректороманоскопії, колоноскопії;
  - здійснення ультразвукового дослідження органів черевної порожнини, серця, нирок, сечового міхура, щитоподібної залози;
  - здійснення рентгенологічних обстежень (з контрастною речовиною та без) легень, серця, травних залоз та тракту, нирок, хребта, суглобів;
  - здійснення плевральної та абдомінальної пункцій;
  - зняття електрокардіограм;

– вимірювання спірографії, спірометрії, ПТМ.
- підготовка маніпуляційного стола до роботи;
- проведення проби на чутливість організму пацієнта до антибіотиків;
- розрахунок, розчинення та введення антибіотиків;
- виконання внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових ін'єкцій;
- заповнення систем для трансфузій і проведення внутрішньовенних вливань;
- постановка вазофіксів;
- введення інсуліну;
- введення олійних розчинів;
- узяття крові на біохімічні і бактеріологічні дослідження;
- проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію (шприців, голок, предметів догляду) згідно з чинними наказами, інструкціями та галузевим стандартом;
- проведення контролю якості передстерилізаційного очищення інструментарію на наявність крові і мийних засобів;
- виконання шлункового і дуоденального зондувань;
- промивання шлунка;
- постановка клізм: очисної, сифонної, послаблювальної, лікувальної;
- проведення катетеризації сечового міхура;
- приготування розчинів дезінфекційних засобів;
- підготовка функціонального ліжка для пацієнта;
- заміна натільної та постільної білизни;
- годування тяжкохворого;
- виписування, облік і зберігання сильнодіючих, наркотичних та отруйних речовин згідно з чинним наказом;
- оброблення шкіри, профілактика пролежнів, підмивання пацієнта;
- подавання судна, сечоприймача та дезінфекція їх;
- подавання зволоженого кисню;
- використання зігрівального компресу;
- користування кишеньковим інгаляторами, небулайзером;
- застосування грілки, міхура з льодом;
- узяття мазків із зіва, носа на мікрофлору;
- збирання мокротиння на дослідження;
- підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій;
- підготовка пацієнтів до постановки серцевого стенту та спостереження за пацієнтом після кардіохірургічного втручання.
- дотримання правил біомеханіки при переміщені пацієнта.
- догляд за вмираючими, констатація смерті, поводження з трупом;
- надання рекомендації пацієнтам з лікувального харчування;
- проведення профілактичних оглядів;
- участь у складанні статистичних звітів.

РОБОТА В ПОЛІКЛІНІЦІ (амбулаторії сімейної медицини)

Робочі місця здобувачів освіти на прийомі з лікарем (лікарем сімейної медицини) та на ділянці разом із дільничною медичною сестрою.

Здобувачі освіти закріплюють навички роботи дільничної медичної сестри (медичної сестри сімейної медицини), заповнюють медичну документацію на пацієнтів та диспансерні групи, виконують призначення лікаря з догляду за пацієнтами вдома; проводять санітарно-освітню роботу, заповнюють уніфіковану документацію.

Практичні навички:

- ознайомлення з електронною системою охорони здоров'я (ЕСОЗ);
- реєстрація в журналі викликів додому;
- заповнення паспортної частини амбулаторної картки пацієнта;
- виписування направлень до лабораторії;
- виписування направлень на обстеження;
- підготовка процедурного кабінету до роботи;
- проведення стерилізації шприців та медичного інструментарію;
- проведення парентерального введення ліків: підшкірно, внутрішньом'язово, внутрішньовенно;
- проведення зондування шлунка;
- проведення внутрішньошкірних проб;
- вимірювання температури тіла (цифрові, дистанційні термометри) та її графічний запис;
- проведення суб'єктивного й об'єктивного обстеження пацієнта;
- вимірювання артеріального тиску (механічні, напівавтоматичні, автоматичні, безманжетні прилади) та його реєстрація;
- зняття електрокардіограми;
- проведення швидких тестів на: гепатити, СПІД, вагітність, COVID, грип, тропонін І;
- робота з клінічними аналізаторами: клінічний аналіз крові та сечі;
- асистування при визначенні гостроти слуху та зору;
- вимірювання глюкози крові за допомогою глюкометра;
- проведення пікфлуметрії;
- проведення патронажу пацієнтів;
- догляд за тяжкохворими вдома.

3.2. МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ

Здобувачі освіти повинні знати:

- основні завдання хірургічної служби України;
- накази, інструкції, галузевий стандарт, які регламентують роботу стаціонарів хірургічного профілю; хірургічних і травматологічних кабінетів поліклініки; посадові інструкції медичних сестер на кожному робочому місці;
- сучасні методи медсестринського обстеження пацієнтів;
- симптоматику захворювань і ушкоджень, їх ускладнення, обсяг долікарської допомоги при невідкладних станах і догляд за пацієнтами;
- профілактику хірургічної інфекції, основи асептики, антисептики;
- методи дезінфекції, передстерилізаційного очищення та стерилізації медичного інструментарію;
- правила проведення інфузій та трансфузій;
- підготовку пацієнтів до операції та догляд після операції;
- неоперативну й оперативну хірургічну техніку.

Здобувачі освіти повинні вміти:

1. Володіти навичками професійного спілкування;
2. Виконувати медсестринські маніпуляції в хірургії;
3. За даними обстежень оцінити стан пацієнта та за необхідності надати невідкладну долікарську допомогу в разі:

- гострої крововтрати, масивної кровотечі;
- поранення шиї;

- артеріальної, вузлової, венозної кровотеч;
- легеневої кровотечі;
- кровотечі з носа;
- перелому хребта (ускладненого і неускладненого);
- вивиху нижньої щелепи та в інших суглобах;
- перелому трубчастих кісток;
- перелому ребер, відкритого пневмотораксу;
- переломів кісток таза;
- черепно-мозкової травми;
- травматичного шоку;
- хімічних опіків шкіри;
- хімічного опіку стравоходу;
- термічного опіку;
- ураження електричним струмом високої напруги;
- електротравми;
- обмороження;
- гострого живота;
- гострої затримки сечі;
- печінкової та ниркової кольок;
- початкової стадії маститу;
- гострого тромбофлебіту;
- посттрансфузійних ускладнень;

4. Вміти здійснювати сестринський процес під час догляду за пацієнтами із хірургічними захворюваннями.

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- основи Законодавства України про охорону здоров'я;
- стан хірургічної захворюваності населення;
- правила роботи з пацієнтами діагнозом «ВІЛ/СНІД»;
- особливості організації роботи стаціонарних відділень хірургічного профілю;
- правила охорони праці, техніки безпеки, електробезпеки та безпеки життєдіяльності;
- сучасні методи обстеження, лікування, догляду та спостереження за пацієнтами хірургічного профілю.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації. ЗК 2. Здатність до планування та організації власної діяльності. ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт. ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї. ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності	ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ. ФК 4. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння в результаті вивчення циклу професійної та практичної підготовки, а саме: основні положення догляду за пацієнтами та медичну маніпуляційну техніку, проблеми пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методи обстеження пацієнтів; особливості підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічну картину захворювань, принципи лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги. ФК 5. Здатність проводити медсестринське суб'єктивне і об'єктивне обстеження всіх органів і систем та аналіз отриманих даних. ФК 6. Здатність проводити медсестринське обстеження вагітної. ФК 10. Здатність проводити додаткові методи обстеження. ФК 11. Здатність проводити підготовку пацієнта до інструментальних досліджень, здійснювати забір і направлення матеріалу на лабораторні дослідження. ФК 12. Здатність проводити постановку медсестринського діагнозу та планування медсестринського догляду. ФК 13. Здатність реалізовувати плани медсестринських втручань ФК 14. Здатність здійснювати оцінку ефективності мед сестринських втручань та корекцію плану догляду за пацієнтом. ФК 15. Здатність проводити підготовчі дії до інфузії та гемотрансфузії. ФК 16. Здатність забезпечувати заходи санітарно-протиепідемічного режиму. ФК 17. Здатність забезпечувати роботу операційного блоку, асептичного проведення хірургічних втручань, анестезій. ФК 18. Здатність транспортувати пацієнта в різних ситуаціях. ФК 19. Здатність надавати невідкладну допомогу при травмах та інших гострих станах. ФК 21. Здатність проводити заходи особистої гігієни. ФК 22. Здатність проводити раціональне та лікувальне харчування пацієнтів. ФК 24. Здатність застосовувати найпростіші методи фізіотерапії. ФК 25. Здатність виписувати, зберігати та застосувати лікарські засоби та вироби медичного призначення. ФК 26. Здатність організувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України. ФК 27. Здатність забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами. ФК 28. Здатність проводити профілактичні огляди різних груп населення. ФК 29. Здатність здійснювати специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень. ФК 31. Здатність організовувати протиепідемічну роботу в осередках інфекцій. ФК 32. Здатність контролювати роботу підпорядкованого персоналу.

	ФК 35. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення. ФК 38. Здатність оформлювати медичну документацію.
ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
Компетентності	ПРН 1. Знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ. ПРН 4. Знання основних положень догляду за пацієнтами та медичної маніпуляційної техніки, проблем пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методів обстеження пацієнтів; особливостей підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічної картини захворювань, принципів лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги.
Застосування компетентностей	ПРН 5. Уміння проводити медсестринське суб'єктивне і об'єктивне обстеження всіх органів і систем та аналіз отриманих даних. ПРН 11. Уміння проводити підготовку пацієнта до інструментальних досліджень, здійснювати забір і направлення матеріалу на лабораторні дослідження. ПРН 12. Уміння проводити постановку медсестринського діагнозу та планування медсестринського догляду. ПРН 13. Уміння реалізовувати плани медсестринських втручань ПРН 14. Уміння здійснювати оцінку ефективності мед сестринських втручань та корекцію плану догляду за пацієнтом. ПРН 15. Уміння проводити підготовчі дії до інфузії та гемотрансфузії. ПРН 16. Уміння забезпечувати заходи санітарно-протиепідемічного режиму. ПРН 17. Уміння забезпечувати роботу операційного блоку, асептичного проведення хірургічних втручань, анестезій. ПРН 18. Уміння транспортувати пацієнта в різних ситуаціях. ПРН 19. Уміння надавати невідкладну допомогу при травмах та інших гострих станах. ПРН 21. Уміння проводити заходи особистої гігієни. ПРН 22. Уміння проводити раціональне та лікувальне харчування пацієнтів. ПРН 24. Уміння застосовувати найпростіші методи фізіотерапії. ПРН 25. Уміння виписувати, зберігати та застосувати лікарські засоби та вироби медичного призначення. ПРН 26. Уміння організувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України. ПРН 27. Уміння забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами. ПРН 28. Уміння проводити профілактичні огляди різних груп населення. ПРН 29. Уміння здійснювати специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень. ПРН 32. Уміння контролювати роботу підпорядкованого персоналу. ПРН 35. Уміння проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення.

	ПРН 38. Уміння оформлювати медичну документацію.
Формування суджень	ПРН 41. Здатність аналізувати результати суб'єктивного та об'єктивного обстеження. ПРН 42. Здатність оцінювати результати теоретичних знань та практичних умінь для постановки медсестринського діагнозу. ПРН 43. Здатність аргументовано визначати показники функціонального стану організму та проводити заходи щодо їхньої стабілізації. ПРН 44. Здатність аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень для підтвердження діагнозу. ПРН 45. Здатність аналізувати та прогнозувати заходи по виникненню захворювань та їхніх ускладнень. ПРН 46. Здатність визначати і оцінювати фактори, які впливають на здоров'я населення України. ПРН 47. Здатність визначати фактори ризику навколишнього середовища та забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами.

РОБОТА В СТАЦІОНАРІ

Робочі місця здобувачів освіти: перев'язувальна (чиста та гнійна), операційна, гіпсувальна, маніпуляційна, пост медичної сестри.

Здобувачі освіти самостійно оцінюють стан тяжкості пацієнтів, визначають послідовність заходів з підготовки пацієнтів до операцій і процедур, догляду за пацієнтами, надають долікарську допомогу при невідкладних станах, виконують призначення лікаря. Роботу здобувачів освіти контролюють досвідчені медичні сестри, а в операційній, перев'язувальній, кабінеті переливання крові вони працюють під безпосереднім керівництвом медичних сестер відповідних підрозділів хірургічного стаціонару.

Практичні навички:

1. Підготовка пацієнтів до:
- ендоскопічного дослідження (бронхоскопії, фіброгастродуоденоскопії, цистоскопії, колоноскопії, ректороманоскопії);
- рентгенологічного дослідження (жовчного міхура, нирок, сечових шляхів, тазу, оглядової органів черевної порожнини, іригоскопії, всіх відділів хребта, грудної клітки, кінцівок);
- ультразвукового дослідження органів черевної порожнини та малого таза, органів грудної клітки;
- магнітно-резонансної томографії, комп'ютерної томографії;
2. Підготовка пацієнта до операції;
3. Проведення премедикації;
4. Промивання шлунку;
5. Постановка клізм;
6. Катетеризація сечового міхура;
7. Забір крові з вени;
8. Транспортування та перекладання хірургічних пацієнтів;
9. Транспортування травматологічних пацієнтів з переломами таза, стегнової кістки, ребра, хребта;
10. Підготовка марлевих кульок, серветок, тампонів;
11. Укладання матеріалу в бікси для стерилізації;

12. Підготовка зондів, дренажів до стерилізації та проведення їх стерилізації;
13. Проведення гігієнічної та хірургічної обробки рук.
14. Надягання стерильного халата та рукавичок на себе та на хірурга.
15. Підготовка стерильного стола до роботи в перев'язувальній та операційній;
16. Проведення місцевої термінальної анестезії;
17. Складання інструментів для:

- венесекції;
- трахеостомії;
- плевральної пункції;
- первинного хірургічного оброблення ран;
- лапароцентезу;
- апендектомії;
- лапаротомії;
- трепанації черепа;
- ампутації кінцівки;
- скелетного витягання.

18. Знезаражування і передстерилізаційне очищення хірургічного інструментарію, шприців;
19. Контроль якості передстерилізаційного очищення;
20. Підготовка ліжка для післяопераційного пацієнта;
21. Проведення інфузій та трансфузій.
22. Заповнення інфузійних систем і підключення їх;
23. Визначення групи крові та резус-фактора експрес-методом;
24. Проведення проб на сумісність донора і реципієнта;
25. Проведення перев'язок різних ран в різних фазах ранового процесу, в т.ч.:

- туалету операційних і гнійних ран;
- зняття швів;

26. Накладання м'яких і твердих пов'язок:

- клейових, клейово-пластирних, клеолових;
- бинтових;
- «чепець»;
- на одне і обидва ока;
- вуздечку;
- хрестоподібну на потилицю з переходом на спину;
- колосоподібну на плечовий суглоб;
- спіральну на грудну клітку;
- на грудну залозу;
- Дезо;
- на пахову ділянку;
- черепашачу на ліктьовий і колінний суглоби;
- «лицарська рукавичка»;
- на палець (спіральну, колосоподібну);
- косинкову на верхню кінцівку;
- восьмиподібну на надп'ятково-гомілковий суглоб;
- поворотну на стопу;
- еластичних бинтів на кінцівки;
- тиснучу пов'язку.

27. Твердих пов'язок:

- шини фіксаційні та тракційні (Крамера, Дітеріхса, др.);
- підготовка гіпсових бинтів, лонгет, накладання і зняття їх;

- підготовка для застосування шини Беллера;

28. Надання невідкладної медичної допомоги при артеріальній, вузловій та венозній кровотечах (прямий тиск на рану, пальцеве притиснення артерій вище рани, накладання турнікету, джгута Есмарха, джгута-закрутки, тампонади рани, давлючої пов'язки)
29. Проведення реанімаційних заходів;
30. Проведення штучної вентиляції легень мішком Амбу .
31. Забезпечення прохідності дихальних шляхів (виведення нижньої щелепи та застосування повітроводів).
32. Оформлення картки пацієнта стаціонару та іншої документації.

РОБОТА В ПОЛІКЛІНІЦІ (амбулаторії сімейної медицини)

Робочі місця здобувачів освіти: хірургічний, травматологічний кабінети та їх відповідні підрозділи (перев'язувальна, мала операційна, гіпсувальна).

Здобувачі освіти самостійно виконують маніпуляції, заповнюють медичну документацію, виконують призначення лікаря.

Практичні навички:

1. Заповнення амбулаторних карток;
2. Виписування рецептів;
3. Підготовка амбулаторних пацієнтів до спеціальних обстежень (ендоскопічного, УЗД, лабораторних та ін.);
4. Підготовка до стерилізації і проведення стерилізації перев'язувального матеріалу (марлеві кульки, серветки, тампони), інструментів;
5. Підготовка перев'язувальної до роботи;
6. Проведення гігієнічної та хірургічної обробки рук.
7. Підготовка стерильного стола до роботи в перев'язувальній;
8. Оброблення операційного поля;
9. Проведення перев'язок різних ран в різних фазах ранового процесу, в т.ч.:

- туалету операційних і гнійних ран;
- зняття швів;

10. Підготовка інструментарію до первинного хірургічного оброблення ран;
11. Підготовка інструментарію до малих операцій;
12. Асистування під час амбулаторних операцій;
13. Знезаражування і передстерилізаційне очищення хірургічного інструментарію.
14. Контроль якості передстерилізаційного очищення;
15. Профілактика правця;
16. Накладання пов'язок;
17. Відвідування пацієнтів удома (проведення перев'язок, оброблення пролежнів, зняття пов'язок);
18. Надання невідкладної допомоги при термінальних станах;
19. Надання невідкладної медичної допомоги при артеріальній, вузловій та венозній кровотечах (прямий тиск на рану, пальцеве притиснення артерій вище рани, накладання турнікету, джгута Есмарха, джгута-закрутки, тампонади рани, давлючої пов'язки)

3.3. МЕДСЕСТРИНСТВО В ПЕДІАТРІЇ

Здобувачі освіти повинні знати:

- структуру дитячих закладів охорони здоров'я та функціональні обов'язки постової медичної сестри, медичної сестри процедурного кабінету, дільничної медичної сестри

поліклініки (амбулаторії сімейної медицини);

- правові аспекти роботи медичної сестри з дітьми та їхніми родинами;
- посадові обов'язки медичної сестри;
- анатомо-фізіологічні особливості дітей різних вікових груп;
- накази та інструкції, які регламентують роботу дитячого стаціонару та поліклініки;
- анатомо-фізіологічні особливості розвитку дітей;
- правила вигодовування доношених і недоношених дітей і розрахунок разової і добової кількості їжі;
- симптоматику захворювань, їх ускладнення, догляд за пацієнтами;
- календар профілактичних щеплень.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- володіти навичками професійного спілкування;
- володіти навичками виконання сестринських маніпуляцій у педіатрії;
- оформляти медичну документацію;
- виконувати обов'язкові практичні навички;
- за даними обстежень оцінювати стан дитини, ступінь його тяжкості;
- давати поради батькам щодо вигодовування та загартування дітей;
- проводити санітарно-освітню роботу;
- здійснювати догляд і спостереження за хворою і здоровою дитиною;
- надавати долікарську допомогу при невідкладних станах:
  - гіпер- та гіпоглікемічній комі;
  - гіпертермії;
  - судомному синдромі, ларингоспазмі;
  - носовій кровотечі;
  - асфіксії новонародженого;
  - анафілактичному щоці;
  - блюванні;
  - непритомності.

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- стан захворюваності дитячого населення;
- методи планування сім'ї;
- особливості організації роботи стаціонарних відділень педіатричного профілю;
- сучасні методи обстеження, лікування, догляду та спостереження за пацієнтами.

Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації. ЗК 2. Здатність до планування та організації власної діяльності. ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт. ЗК 6. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї. ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Спеціальні (фахові) компетентності	ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ. ФК 4. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні

	уміння в результаті вивчення циклу професійної та практичної підготовки, а саме: основні положення догляду за пацієнтами та медичну маніпуляційну техніку, проблеми пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методи обстеження пацієнтів; особливості підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічну картину захворювань, принципи лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги. ФК 5. Здатність проводити медсестринське суб'єктивне і об'єктивне обстеження всіх органів і систем та аналіз отриманих даних. ФК 9. Здатність проводити медсестринське обстеження та оцінювання стану новонародженого та дітей різних вікових груп. ФК 10. Здатність проводити додаткові методи обстеження. ФК 11. Здатність проводити підготовку пацієнта до інструментальних досліджень, здійснювати забір і направлення матеріалу на лабораторні дослідження. ФК 12. Здатність проводити постановку медсестринського діагнозу та планування медсестринського догляду. ФК 13. Здатність реалізовувати плани медсестринських втручань ФК 14. Здатність здійснювати оцінку ефективності мед сестринських втручань та корекцію плану догляду за пацієнтом. ФК 16. Здатність забезпечувати заходи санітарно-протиепідемічного режиму. ФК 18. Здатність транспортувати пацієнта в різних ситуаціях. ФК 19. Здатність надавати невідкладну допомогу при травмах та інших гострих станах. ФК 21. Здатність проводити заходи особистої гігієни. ФК 22. Здатність проводити раціональне та лікувальне харчування пацієнтів. ФК 24. Здатність застосовувати найпростіші методи фізіотерапії. ФК 25. Здатність виписувати, зберігати та застосувати лікарські засоби та вироби медичного призначення. ФК 26. Здатність організувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України. ФК 27. Здатність забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами. ФК 28. Здатність проводити профілактичні огляди різних груп населення. ФК 29. Здатність здійснювати специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень. ФК 31. Здатність організовувати протиепідемічну роботу в осередках інфекцій. ФК 32. Здатність контролювати роботу підпорядкованого персоналу. ФК 35. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення. ФК 38. Здатність оформлювати медичну документацію. ФК 40. Здатність проводити медично-облікову звітність згідно затверджених форм МОЗ України.
ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
Компетентності	ПРН 1. Знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ.

	ПРН 4. Знання основних положень догляду за пацієнтами та медичної маніпуляційної техніки, проблем пацієнтів різних вікових груп та шляхи їх вирішення, методів обстеження пацієнтів; особливостей підготовки до обстеження та догляду за пацієнтами після їх проведення; клінічної картини захворювань, принципів лікування, профілактики, надання невідкладної допомоги.
Застосування компетентностей	ПРН 5. Уміння проводити медсестринське суб'єктивне і об'єктивне обстеження всіх органів і систем та аналіз отриманих даних. ПРН 11. Уміння проводити підготовку пацієнта до інструментальних досліджень, здійснювати забір і направлення матеріалу на лабораторні дослідження. ПРН 12. Уміння проводити постановку медсестринського діагнозу та планування медсестринського догляду. ПРН 13. Уміння реалізовувати плани медсестринських втручань ПРН 14. Уміння здійснювати оцінку ефективності мед сестринських втручань та корекцію плану догляду за пацієнтом. ПРН 15. Уміння проводити підготовчі дії до інфузії та гемотрансфузії. ПРН 16. Уміння забезпечувати заходи санітарно-протиепідемічного режиму. ПРН 17. Уміння забезпечувати роботу операційного блоку, асептичного проведення хірургічних втручань, анестезій. ПРН 18. Уміння транспортувати пацієнта в різних ситуаціях. ПРН 19. Уміння надавати невідкладну допомогу при травмах та інших гострих станах. ПРН 21. Уміння проводити заходи особистої гігієни. ПРН 22. Уміння проводити раціональне та лікувальне харчування пацієнтів. ПРН 24. Уміння застосовувати найпростіші методи фізіотерапії. ПРН 25. Уміння виписувати, зберігати та застосувати лікарські засоби та вироби медичного призначення. ПРН 26. Уміння організувати робоче місце, керуючись діючими наказами та нормативними документами України. ПРН 27. Уміння забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами. ПРН 28. Уміння проводити профілактичні огляди різних груп населення. ПРН 29. Уміння здійснювати специфічну та неспецифічну профілактику захворювань та попередження їх ускладнень. ПРН 32. Уміння контролювати роботу підпорядкованого персоналу. ПРН 35. Уміння проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення. ПРН 38. Уміння оформлювати медичну документацію.
Формування суджень	ПРН 41. Здатність аналізувати результати суб'єктивного та об'єктивного обстеження. ПРН 42. Здатність оцінювати результати теоретичних знань та практичних умінь для постановки медсестринського діагнозу. ПРН 43. Здатність аргументовано визначати показники функціонального стану організму та проводити заходи щодо

	їхньої стабілізації. ПРН 44. Здатність аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень для підтвердження діагнозу. ПРН 45. Здатність аналізувати та прогнозувати заходи по виникненню захворювань та їхніх ускладнень. ПРН 46. Здатність визначати і оцінювати фактори, які впливають на здоров'я населення України. ПРН 47. Здатність визначати фактори ризику навколишнього середовища та забезпечувати особисту безпеку при роботі з пацієнтами.

РОБОТА В СТАЦІОНАРІ

Робочі місця Здобувачі освіти: маніпуляційний кабінет, процедурний кабінет, на посту медичної сестри, у відділенні патології новонароджених. Розподіл здобувачів освіти за робочими місцями здійснюють методичні та безпосередні керівники практики з урахуванням можливостей лікувального закладу та переліку обов'язкових навичок.

Самостійну роботу здобувачі освіти на кожному робочому місці здійснюють під контролем досвідчених медичних сестер.

Здобувачі освіти проводять догляд за дітьми різних вікових груп, засвоюють специфіку роботи на посту медичної сестри, виконують процедури і маніпуляції, оцінюють ступінь тяжкості стану пацієнта, анатомо-фізіологічні особливості розвитку дитини, визначають заходи з догляду за пацієнтами й обсяги долікарської допомоги при невідкладних станах, проводять санітарно-освітню роботу з батьками.

Практичні навички:

- підготовка ліжка для пацієнта, заміна постільної та натільної білизни;
- проведення ранкового туалету дитини: догляд за шкірою, очима, вухами, носом, волоссям, порожниною рота. Підмивання дитини;
- подавання судна (висаджування на горщок), проведення дезінфекції;
- годування дитини. Для грудних дітей — підігрівання суміші й годування через соску, оброблення сосок, посуду;
- вибір призначень з листка призначень;
- визначення частоти пульсу, дихання, вимірювання температури тіла, реєстрація її в температурному листку;
- вимірювання артеріального тиску та його реєстрація;
- закапування ліків в очі, ніс і вуха;
- накладання зігрівального компресу, застосування грілки, міхура з льодом;
- проведення очисної, живильної клізми;
- промивання шлунка;
- уведення газовивідної трубки;
- проведення шлункового зондування;
- проведення дуоденального зондування;
- підготовка інструментарію до плевральної пункції;
- підготовка інструментарію до інтубації і трахеостомії;
- здійснення догляду за хворими з трахеостомою;
- використання електровідсмоктувача;
- підготовка пацієнта до рентгенологічного обстеження травного каналу;
- підготовка пацієнта до ультразвукового обстеження;
- підготовка маніпуляційного кабінету до роботи;

- підготовка стерильного стола;
- набирання шприцом ліків з ампул і флаконів;
- розрахунок, розчинення і введення антибіотиків;
- визначення чутливості пацієнта до антибіотиків;
- уведення ліків підшкірно та внутрішньом'язово;
- підготовка систем внутрішньовенного краплинного введення рідини;
- внутрішньовенне введення ліків;
- взяття крові з вени для лабораторного дослідження;
- знезаражування та передстерилізаційне очищення інструментарію;
- проведення оксигенотерапії дітям;
- розрахунок дози інсуліну та його введення;
- робота над документацією медичної сестри в стаціонарі;
- виписування довідок, направлень на обстеження;
- вигодовування дітей віком до 1 року;
- проведення антропометрії у дітей;
- проведення контрольного зважування грудних дітей;
- розрахунок добової і разової кількості їжі залежно від віку дитини;
- підготовка і проведення гігієнічної ванни.

РОБОТА В ПОЛІКЛІНІЦІ (амбулаторії сімейної медицини)

Робочі місця здобувачів освіти на прийомі дільничним педіатром, в кабінеті профілактичних щеплень, маніпуляційному кабінеті. Проводиться закріплення навичок самостійної роботи на прийомі з лікарем, заповнення медичної документації, виконання маніпуляцій і процедур в умовах поліклініки та вдома; патронаж хворої і здорової дитини.

Здобувачі освіти проводять допологовий патронаж, патронаж новонароджених, дітей віком до 1 року та хворих дітей разом із дільничною медичною сестрою (медичною сестрою амбулаторії сімейної медицини), здійснюють відбір для профілактичних щеплень, диспансерних оглядів, виконують призначення лікаря дитині вдома, проводять профілактичні щеплення.

Практичні навички:

- проведення антропометрії;
- визначення маси тіла, зросту залежно від віку;
- проведення контрольного зважування;
- складання схеми годування дітей першого року життя;
- вимірювання температури тіла та її реєстрація;
- підрахунок пульсу та визначення його характеристики;
- підрахунок дихання та визначення його характеристики;
- вимірювання артеріального тиску та його реєстрація;
- розрахунок дози ергокальциферолу для профілактики і лікування рахіту;
- заповнення документації дільничної медичної сестри (медичної сестри амбулаторії сімейної медицини);
- збирання калу на копрограму, яйця гельмінтів, бактеріологічне дослідження;
- проведення проби Манту та оцінювання результату;
- проведення профілактичних щеплень.

IV. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

З метою набуття здобувачами освіти під час практики умінь і навичок самостійно вирішувати виробничі, наукові й організаційні завдання та активізувати їхню діяльність, розширити світогляд, підвищити ініціативу здобувачам освіти пропонують виконати такі індивідуальні завдання:

- проводити профорієнтаційну роботу серед працюючої молоді в лікувальних закладах і школах за місцем проходження практики;
- вивчати структуру захворювань у місцях проходження практики (збирати статистичні дані з окремих патологічних одиниць), враховуючи дані сучасної екологічної ситуації;
- збирати відгуки про випускників коледжу, які працюють на базах практики.

V. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ:

- виконати програму практики;
- вивчити функціональні обов'язки, які закріплені за здобувачами освіти на їх робочих місцях;
- опрацювати інструкції з техніки безпеки;
- вивчити зразки заповнення медичної документації (історії хвороби, листки призначення, температурні листки тощо);
- вести щоденники згідно з вимогами;
- виконувати всі обов'язки здобувачів освіти під час практики.

VI. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- проводити під час практики чітку систему змінного та підсумкового контролю виконання програми практики;
- проводити після закінчення певного розділу практики побригадно окремий контроль (тестовий контроль, розв'язання ситуаційних задач з невідкладних станів, виконання маніпуляцій, заміри, практичних навичок згідно з листком призначення і т. ін.).
- методичний та безпосередній керівники практики повинні стежити за дисципліною практикантів, виконанням графіка проходження практики, щоденно здійснювати контроль за веденням щоденників (їхнім змістом, якістю оформлення, відповідністю програмі).

VII. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Звітними документами є щоденник, який містить текстовий і цифровий звіти про виконання програми практики**.**

Відповідно до Наказу МОЗ України № 690 від 07.12.2005р. «Про затвердження Положення про організацію та проведення практики здобувачів освіти вищих медичних і фармацевтичних вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації» після проходження практики здобувачі освіти складають залік комісії, склад якої визначає заступник директора з навчально-виробничої роботи (завідувач практики) та затверджує директор навчального закладу. До складу комісії входять керівники практики від навчального закладу і від бази практики, викладачі спеціальних дисциплін. Залік з практики приймається на базах практики або у навчальному закладі.

Переддипломна практика є завершальним етапом підготовки медичної сестри. Вона проводиться після закінчення теоретичного і практичного навчання з різних розділів медсестринства та успішного складання заліків, екзаменів які передбачені навчальним планом.

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань здобувачів освіти

Комп'ютерне тестування. Демонстрація практичних навичок	Критерії оцінювання
«5»	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді та письмових завдань, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив тестові завдання (90-100%). При демонстрації практичних навичок не допускають помилок.
«4»	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей, в основному демонструє практичні навички, використовуючи при цьому обов'язкову літературу при викладанні деяких питань і демонстрації практичних навичок не вистачає достатньої глибини та аргументації. При демонстрації практичних навичок допускаються неточності та незначні помилки. Правильно вирішив тестові завдання (80-90%).
«3»	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст. Під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу. При виконанні практичних навичок допускає помилки. Правильно вирішив тестові завдання (70-80%).
«2»	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, поверхнево його викладає. Допускає суттєві помилки при демонстрації практичних навичок, які можуть створити загрозу життя пацієнтові. Правильно вирішив тестові завдання (70%).

VIII. ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

ХІРУРГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ

Основна:

1. Хірургія: підручник / О.М.Кіт, І.С.Вардинець, О.Л.Ковальчук, А.О.Боб. - 2-ге вид., без змін.- Тернопіль: ТДМУ, 2016. - 644 с.
2. Медсестринство в хірургії: підручник / О.М.Кіт, А.О.Боб, С.О.Коноваленко. – 2-ге вид. переробл. і допов. - Тернопіль: ТДМУ, 2017. - 624 с.

Інформаційні ресурси:

https://studfile.net/preview/3884566/
https://repository.tdmu.edu.ua/bitstream/handle/1/8945/Kit-sestry.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Додаткова:

1. Усенко О.Ю., Хірургія: підручник/ О.Ю. Усенко, Г.В Білоус, Г.Й. Путинцева. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 400 с.
2. Навчальний посібник з хірургії в модулях: навч. посібник/ К.М. Бобак, В.В. Киретів, А.І. Бобак та ін.; за ред.. Л.М. Ковальчука. – К.: Медицина, 2009. – 480 с.

3. Невідкладна хірургія органів черевної порожнини (стандарти організації та професійно орієнтовані алгоритми надання медичної допомоги) / За ред. Фоміна П.Д., Усенко О.Ю., Березницького Я.С. – К.: Бібліотека «Здоров'я України», 2018. — 354 с.
4. Посібник: ITLS – International Trauma Life Support / За ред. Дж.Е.кемпбел, M.D, FACEP, Рой Л. Алсон, PhD, MD, FACEP, FAAEM. – Краків: Практична медицина, 2020, -- 467 с.
5. Діючі Накази МОЗ і Протоколи надання хірургічної допомоги.
6. Скрипниченко Д.В. Хірургія: підручник. - К.: Вища шк., 1992. – 581 с.
7. *Роздольський І.В.* Невідкладні стани в хірургії: підручник, 2-ге вид., стер. — К.: Медицина, 2009. — 144 с.
8. *Хірургія* / Хіміч С.Д., Герич І.Д., Сипливий .О. та ін.; за ред. С.Д. Хіміча. — К.: Здоров'я, 2004.
9. *Шегедин М.Б., Шустакевич С.Ф.* Медсестринство в хірургії: навч. посібн. — К.: Медицина, 2008. — 120 с.
10. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразолій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. - К.: Здоров'я, 2000. - 248 с.

Інформаційні ресурси:

https://pidru4niki.com/meditsina/
https://empendium.com/ua/chapter/B27.III.23..html
https://empendium.com/ua/itls

ПЕДІАТРИЧНИЙ ПРОФІЛЬ

1. Тарасюк В.С. Медсестринство в дитячій інсектології - К.: Медицина, 2017
2. Тарасюк В.С. Медсестринство в педіатрії - К.: Здоров'я, 2014
3. Курдюмова Н.О. Практичні навички в педіатрії - К.: Медицина, 2018
4. Ткаченко С.К. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики - К.: Медицина, 2014,2018
5. Поцюрко Р.І. Невідкладні стани в педіатрії - К.: Медицина, 2009

ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА

1. Лісовий В. М., Ольховська Л. П., Капустник В. А. Основи медсестринства : підручник 3-тє вид. переробл. і допов. Київ : Медицина, 2018. 912 с.
2. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : підручник / за ред. І. С. Зозулі, А. О. Волосовця. 5-те вид., переробл. і допов. Київ : Медицина, 2023. 560 с.
3. Медична і соціальна реабілітація : підручник / В. Б. Самойленко та ін. 3-те вид., переробл. і допов. Київ : Медицина, 2023. 359 с.
4. Медсестринство у внутрішній медицині : підручник / О. С. Стасишин та ін. 6 -тє вид. Київ : Медицина, 2023. 496 с.
2. Нековаль І. В., Казанюк Т. В. Фармакологія : підручник. 10-те вид., перероб. і допов. Київ : Медицина, 2022. 552 с.
3. Орлик В. В. Трансфузійна медицина : підручник. Київ : Медицина, 2023. 424 с.
4. Охорона праці в медичній галузі : підручник / за заг. ред О. П. Яворовського. Київ : Меди цина, 2021. 488 с.
5. Практикум із внутрішньої медицини : Терапія : навч. посіб. / за ред. О.С. Стасишин. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ : Медицина, 2021. 136 с.
6. Практична охорона праці в медичній галузі : навч. посіб. / за заг. ред.О.П. Яворовського. Київ : Медицина, 2023. 391 с.
7. Свінціцький А. С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини : навч. посіб. Київ : Медицина, 2019. 1008 с.